

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 2021

1028/2021

Valtioneuvoston asetus

**romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa
annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta**

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

muutetaan romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annetun valtioneuvoston asetuksen (123/2015) 1–3 §, 5 §:n 3 momentti, 10 §:n 1 momentin 5 kohta, 11, 13 ja 14 §, 15 §:n 1 ja 6 kohta, 16 §:n 2 momentti ja 17–19 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi asetuksessa 733/2016 sekä 10 §:n 1 momentin 5 kohta ja 11 § asetuksessa 539/2019, sekä

lisätään 6 §:ään uusi 2 momentti, asetukseen uusi 11 a–11 c § ja 15 §:ään uusi 7 ja 8 kohta seuraavasti:

1 §

Soveltaisala

Tässä asetuksessa säädetään toimista, joilla pyritään vähentämään ajoneuvoista peräisin olevien jätteiden syntymistä sekä valmistelemaan uudelleenkäytettäväksi, kierrättämään tai hyödyntämään muulla tavoin romutettaviksi tarkoitettuja ajoneuvoja, jotka ovat jätelaissa (646/2011) tarkoitettua jätettä (*romuajoneuvo*) ja niiden osia sekä parantamaan romuajoneuvojen käsittelyn ympäristön suojelun tasoa.

Tätä asetusta sovelletaan ajoneuvoihin ja romuajoneuvoihin sekä niiden osiin ja materiaaleihin.

Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, tämän asetuksen 6, 10–11 ja 12–16 §:ää ei sovelleta moottorikäyttöisiin kolmipyöriin, 6 §:ää erikoiskäyttöön tarkoitettuihin ajoneuvoihin eikä 6, 10, 16 ja 17 §:ää ajoneuvoihin, joille on myönnetty ajoneuvolain (82/2021) 2 §:n 21 kohdassa tarkoitettu kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *ajoneuvolla* moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/858 tarkoitettua M1- tai N1-luokan ajoneuvoa sekä moottorikäyttöistä kolmipyörää;

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2018/851/EU (32018L0851); EUVL L 150, 14.6.2018, s. 109
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2018/849/EU (32018L0849); EUVL L 150, 14.6.2018, s. 93
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1020 (32019R1020); EUVL L 169, 25.6.2019, s. 1

2) *moottorikäyttöisellä kolmipyörällä* kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja neli-pyörien hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 168/2013 tarkoitettua L5e-luokan ajoneuvoa;

3) *erikoiskäyttöön tarkoitettulla ajoneuvolla* 1 kohdassa mainitussa asetuksessa tarkoi-tettua luokan M, N tai O ajoneuvoa, jolla on sellaiset erityiset tekniset ominaisuudet, että sillä voidaan tehdä erityisiä järjestelyjä tai varusteita vaativia toimintoja;

4) *taloudellisella toimijalla* ajoneuvon sekä sen osien ja materiaalien tuottajaa ja jake-lijaa, ajoneuvon ammattimaista korjaajaa ja liikennevakuutustoimintaa harjoittavaa yhtei-söä sekä romuajoneuvon kerääjää, purkajaa, murskaajaa, hyödyntäjää, kierrättäjää ja muuta sen käsittelyyn osallistuvaa;

5) *esikäsittelyllä* vaarallisten aineiden poistamista romuajoneuvosta sekä romuajoneu-von purkamista ja muuta romuajoneuvon ja sen osien uudelleen käytön valmistelua, kier-rätystä, muuta hyödyntämistä tai loppukäsittelyä varten tarvittavaa toimintaa;

6) *vaarallisella aineella* ainetta, joka täyttää jonkin seuraavista aineiden ja seosten luo-kituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008 liitteessä I vahvistet-tuihin vaaraluokkiin tai -kategorioihin liittyvistä arviointiperusteista:

a) vaaraluokka 2.1–2.4, 2.6 ja 2.7;

b) vaaraluokka 2.8, tyypit A ja B;

c) vaaraluokka 2.9, 2.10 ja 2.12;

d) vaaraluokka 2.13, kategoriat 1 ja 2;

e) vaaraluokka 2.14, kategoriat 1 ja 2;

f) vaaraluokka 2.15, tyypit A–F;

g) vaaraluokka 3.1–3.6;

h) vaaraluokka 3.7, haitalliset vaikutukset sukupuolitoimintoihin ja hedelmällisyyteen tai kehitykseen;

i) vaaraluokka 3.8, muut kuin narkoottiset vaikutukset;

j) vaaraluokka 3.9, 3.10, 4.1 ja 5.1;

7) *purkamistiedoilla* kaikkia tietoja, jotka ovat välttämättömiä romuajoneuvon asian-mukaisen ja ympäristöystävällisen esikäsittelyn toteuttamiseksi.

Edellä 1–3 kohdassa tarkoitettuna ajoneuvona pidetään myös ennen kohdassa mainitun asetuksen voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaiseen vastaavaan luokkaan kuuluvaa ajoneuvoa.

3 §

Markkinavalvonta

Jätelain 24 a §:ssä tarkoitettu ajoneuvojen sekä niiden materiaalien ja osien markkina-valvontaviranomainen valvoo tämän asetuksen 4 ja 9 §:n noudattamista.

Markkinavalvonnasta säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukai-suudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1020 sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä niiden uudelleenkäytettävyyden, kierrätet-tävyyden ja hyödynnettävyyden osalta sekä neuvoston direktiivin 70/156/ETY muuttami-sesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/64/EY mukaisesta ajo-neuvojen ja niiden osien valvonnasta säädetään ajoneuvolaissa.

1028/2021

5 §

Romuajoneuvojen ja käytöstä poistettujen osien vastaanotto

— — — — —
Ajoneuvon haltijan velvollisuudesta toimittaa romuajoneuvo tuottajan lukuun toimivalle kerääjälle tai käsittelijälle säädetään jätelain 58 §:ssä sekä mahdollisuudesta periä korvaus romutettavan ajoneuvon jätehuollolle aiheutuvista lisäkustannuksista säädetään mainitun lain 60 §:ssä.

6 §

Uudelleenkäytön valmistelu-, kierrätys- ja hyödyntämisvelvoite

— — — — —
Velvollisuudesta edistää uudelleenkäytön valmistelua jätteen keräyksen yhteydessä säädetään jätelain 11 a §:ssä.

10 §

Romutustodistus

Jätelain 59 §:ssä tarkoitetussa romutustodistuksessa on oltava:

- — — — —
5) ajoneuvon kansallisuustunnus ja rekisterinumero;
— — — — —

11 §

Tiedottaminen ja neuvonta

Tuottajan on julkisin tiedotuskampanjoin sekä muulla tiedottamisella, neuvonnalla ja valistuksella huolehdittava, että ajoneuvojen käyttäjille, omistajille ja taloudellisille toimijoille annetaan kattavasti tietoja:

- 1) romuajoneuvojen ja käytöstä poistettujen ajoneuvon osien vastaanottopaikoista;
- 2) romutustodistuksesta ja siihen liittyvästä menettelystä poistaa romuajoneuvo liikenneasioiden rekisteristä;
- 3) ajoneuvon haltijan jätelain 58 §:ssä säädetystä velvollisuudesta toimittaa romuajoneuvo tuottajan lukuun toimivalle kerääjälle tai käsittelijälle;
- 4) jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen mahdollisuuksista sekä roskaantumisen ehkäisemisestä.

Tuottajan velvollisuudesta julkaista tietoja jätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä koskevien velvoitteiden täyttymisestä säädetään jätelain 54 §:ssä. Tuottajayhteisön velvollisuudesta julkaista tietoja omistajistaan ja jäsenistään, tuottajilta perittävistä maksuista sekä palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä säädetään mainitun lain 63 ja 66 §:ssä.

11 a §

Valtuutetun edustajan velvollisuus tiedottaa

Valtuutetun edustajan, joka on saanut valtuutuksensa sellaiselta toiselta valtioon sijoitautuneelta toimijalta, joka toimittaa ajoneuvoja Suomen markkinoille muutoin kuin etäkaupalla suoraan loppukäyttäjälle, on viivytyksettä tiedotettava saamastaan valtuutuksesta ja hyväksymisestään tuottajarekisteriin sekä valtuutuksen tai hyväksymisen muuttamisesta tai peruuttamisesta sellaiselle tuottajalle, joka ilman saatua valtuutusta vastaisi näiden ajoneuvojen tuottajavastuovelvoitteista. Jos edellä mainittu tuottaja, jonka sijasta val-

tuutettu edustaja hoitaa ajoneuvojen tuottajavastuuvälitteet, on tuottajayhteisön jäsen, valtuutetun edustajan on lisäksi viipymättä tiedotettava saamastaan valtuutuksesta ja valtuutuksen ajankohdasta kyseiselle tuottajayhteisölle.

Valtuutetun edustajan on 1 momentissa säädetyn mukaisesti tiedotettava markkinoille toimittamiensa tuotteiden lajista, laadusta ja määrästä sekä esitettävä, miten tuottajavastuuvälitteiden täyttäminen on järjestetty. Tuottajayhteisölle on lisäksi tiedotettava, kuka olisi ilman saatua valtuutusta vastannut tuottajavastuuvälitteistä mainittujen tuotteiden osalta.

11 b §

Omaoalvonta

Jätelain 53 a §:ssä tarkoitettussa omaoalvontaa koskevassa suunnitelmassa on oltava:

- 1) selvitys 17 §:ssä tarkoitettujen seuranta-tietojen kokoamisesta ja arvio tietojen luotettavuudesta sekä suunnitelma tietojen luotettavuuden kehittämiseksi;
- 2) arvio jätelain 46 §:ssä tarkoitettujen tuottajan kustannusvastuun täyttymisestä;
- 3) selvitys jätelain 63 a §:ssä tarkoitetuista tuottajan maksuosuuksista ja niiden mukauttamisen perusteista sekä niiden seurannasta;
- 4) menettelyt 3 kohdassa tarkoitettujen maksuosuuksien ja niiden mukauttamisen perusteiden säännönmukaisesta uudelleenarvioimisesta ja kehittämisestä;
- 5) suunnitelma omaoalvonnan toteuttamisesta ja organisoinnista sekä omaoalvonnan tueksi tehtävistä tarkastuksista.

Omaoalvonnan tueksi tehtävässä tarkastuksessa on käytettävä tarkastajaa, joka on tuottajaan, tuottajayhteisöön ja sen omistajiin nähden riippumaton ja puolueeton kolmas osapuoli. Tarkastajalla tulee olla tehtävän suorittamiseen tarvittavat tiedot, taidot ja muu pätevyys. Tarkastus voidaan suorittaa useammassa osassa tarkastajan erityisosaaminen huomioon ottaen tai liittää muuhun vastaavaan tuottajayhteisön toimintaan kohdistuvaan ulkopuoliseen tarkastukseen. Jos tuottajalla on käytössään sertifioitu hallintajärjestelmä, voidaan tarkastus kytkeä osaksi mainittua järjestelmää.

11 c §

Tuottajien maksosuudet

Tuottajien maksuosuuksien ja niiden mukauttamisen perusteista säädetään jätelain 63 a §:ssä.

Hallinnollisia maksuja määritettäessä ei käytetä perusteena jätelain 63 a §:n 2 momentissa tarkoitettua maksujen mukauttamista. Hallinnolliset maksut tulee määrittää siten, ettei niiden osuus ole kohtuuttoman suuri verrattuna tuottajan markkinoille saattamien ajoneuvojen määrään ja niiden jätehuollosta ja muista tuottajavastuuvälitteistä johtuviin maksuihin.

13 §

Selvitys taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä

Tuottajien tässä asetuksessa säädettyistä velvollisuuksista huolehtimaan perustetun tuottajayhteisön tai Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen jätelain 64 §:n 2 momentin nojalla määräämän tuottajan on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä toimitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettu selvitys riittävästä taloudellisista järjestelyistään sekä toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä.

Riittävistä taloudellisista järjestelyistä annettavaan selvitykseen on sisällytettävä viimeiseksi päättyneen tilikauden vahvistettu tilinpäätös, alkaneen tilikauden talousarvio sekä tarvittaessa välintilinpäätös tai tilinpäätöksen nuste. Jos mainittuja asiakirjoja ei voida toimittaa, riittävät taloudelliset järjestelyt on osoitettava luotettavasti muulla tavoin.

14 §

Hakemus tuottajan hyväksymiseksi tuottajarekisteriin

Tuottajan tekemässä jätelain 101 §:n 1 momentissa tarkoitettussa hakemuksessa tuottajarekisteriin hyväksymiseksi on oltava:

- 1) tuottajan nimi, yhteystiedot sekä yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot;
- 3) tiedot tuottajan markkinoille saattamista ajoneuvoista sekä arvio niiden määrästä tonneina vuodessa;
- 4) tiedot tuottajan järjestämästä romuajoneuvojen ja korjaustoiminnassa syntyvien käytöstä poistettavien ajoneuvon osien vastaanottoaikkaverkostosta, kuljetuksesta, esikäsittelystä, varastoinnista, uudelleenkäyttöön valmistelusta, kierrätyksestä ja muusta hyödyntämisestä sekä loppukäsittelystä;
- 5) arvio tuottajan järjestämän jätehuollon piiriin vuosittain tulevien romuajoneuvojen määrästä tonneina;
- 6) suunnitelma romuajoneuvojen ja korjaustoiminnassa syntyvien käytöstä poistettavien ajoneuvon osien vastaanottoa koskevasta tiedottamisesta;
- 7) selvitys uudelleenkäytön valmisteluun ja jätehuollon järjestämiseen liittyvistä sopimuksista sekä sopimuskumppaneiden ympäristöluvista ja mahdollisista ympäristöasioiden hallintajärjestelmistä;
- 8) omavalvontaa koskeva suunnitelma;
- 9) luettelo niistä jäsenvaltioista, joihin tuottaja myy ajoneuvoja etäkaupalla suoraan käyttäjille sekä mahdollisen valtuutetun edustajan nimi kyseisissä jäsenvaltioissa;
- 10) päivämäärä, jolloin hakemus on tehty;
- 11) vakuutus annettujen tietojen paikkansapitävyydestä.

15 §

Hakemus tuottajayhteisön hyväksymiseksi tuottajarekisteriin

Tuottajayhteisön tekemässä jätelain 101 §:n 1 momentissa tarkoitettussa hakemuksessa tuottajarekisteriin hyväksymiseksi on oltava:

- 1) 14 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4–9 kohtaa vastaavat tiedot tuottajayhteisöstä;
- — — — —
- 6) 13 §:ssä tarkoitettu selvitys tuottajayhteisön riittävistä taloudellisista järjestelyistä toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi;
- 7) päivämäärä, jolloin hakemus on tehty;
- 8) vakuutus annettujen tietojen paikkansapitävyydestä.

16 §

Ilmoitus toiminnassa tapahtuneista muutoksista

— — — — —

Riittävistä taloudellisista järjestelyistä annettavan selvityksen ja toiminnan turvaamista koskevan suunnitelman antamisen määräajasta tuottajayhteisön toiminnan muuttuessa olennaisesti säädetään jätelain 64 §:ssä.

Seurantatietojen ilmoittaminen

Tuottajan tai tuottajayhteisön siihen kuuluvien tuottajien puolesta on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä toimitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle edellisen vuoden toimintaansa koskevat seuraavat tiedot:

- 1) Suomen markkinoille saatettujen ajoneuvojen määrä tonneina;
- 2) Suomessa erilliskerättyjen romuajoneuvojen määrä tonneina;
- 3) uudelleenkäyttöön valmistettujen, kierrätettyjen ja muutoin hyödynnettyjen tai lopukäsiteltyjen romuajoneuvojen ja niiden osien määrä tonneina eriteltynä käsittelylaitoksen mukaan sekä käsittelylaitoksen nimi ja sijaintipaikka;
- 4) Suomesta toiseen valtioon ja toisesta valtiosta Suomeen toimitettujen romuajoneuvojen määrä;
- 5) saavutettu uudelleenkäytön valmistelu-, kierrätys- ja hyödyntämisaste sekä selvitys ilmoitettujen tietojen arviointi- ja laskentaperusteista;
- 6) tiedot 11 ja 12 §:ssä säädetyn mukaisesti järjestetystä tiedottamisesta;
- 7) tiedot omavalvontaa koskevan suunnitelman edellyttämistä toiminnoista ja tarkastuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa tietojen toimittamisessa on lisäksi noudatettava romuajoneuvoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/53/EY asetettujen uudelleenkäytön/hyödyntämisen ja uudelleenkäytön/kierrätyksen tavoitteiden seurantaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission päätöstä 2005/293/EY.

Seurantatietojen kokoaminen ja toimittaminen komissiolle

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden noudattamisen valvomiseksi vuosittain tarkastettava ja koottava 17 §:ssä tarkoitettut seurantatiedot sekä arvioitava Suomessa erilliskerättyjen romuajoneuvojen määrä ja saavutetut uudelleenkäytön valmistelu-, kierrätys- ja hyödyntämisasteet.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on vuosittain toimitettava Euroopan komissiolle 17 §:n 2 momentissa mainitussa komission päätöksessä tarkoitettut tiedot 18 kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta tiedot on koottu.

Yhteistyö ja tiedonvaihto Euroopan unionin muiden jäsenvaltioiden kanssa

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen on jätelain 66 a §:n ja tämän asetuksen säännösten asianmukaisen toimeenpanon varmistamiseksi osaltaan huolehdittava yhteistyöstä ja riittävästä tiedonkulusta muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten kanssa. Yhteistyön on käsitettävä tutustumisoikeuden myöntäminen asiaankuuluviin asiakirjoihin, tietoihin ja tarkastusten tuloksiin, jollei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), tietosuojalaissa (1050/2018) tai luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) säädetystä muuta johdu. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on rekisteröintimenettelyn toimeenpanon ja valvonnan edistämiseksi julkaistava verkkosivuillaan linkit muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden tuottajarekistereihin tai tuottajavastuuta valvojan viranomaisen verkkosivuille sen mukaisesti kuin se on tarkoituksenmukaista.

1028/2021

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2021. Sen 3 § tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022.

Helsingissä 25.11.2021

Ympäristö- ja ilmastoministeri Emma Kari

Hallitussihteeri Sirkku Jaakkola